

Súd: Okresný súd Čadca
Spisová značka: 7P/13/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5313206481
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 11. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Laura Vojtášová
ECLI: ECLI:SK:OSCA:2014:5313206481.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Č a d c a sudkyňou JUDr. Laurou Židekovou v právnej veci navrhovateľky: C. V., rod. T., nar. X. X. XXXX, bytom Ľ. G. XXXX/XX Č., štátna občianka SR, právne zast. Mgr. Michalom Mozolíkom, advokátom, so sídlom Palárikova 1449, Čadca, proti odporcovi: I. V., nar. XX. X. XXXX, bytom M. XXXX, štátny príslušník SR, v konaní o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností k maloletým deťom: C. V., L.. XX. X. XXXX, I. V., L..O. XX. X. XXXX S. K. V., L.. XX. X. XXXX na čas po rozvode, takto

rozhodol:

Súd maloletého C., nar. XX. X. XXXX, maloletého I., nar. XX. X. XXXX a maloletého K., nar. XX. X. XXXX na čas po rozvode z v e r u j e do osobnej starostlivosti navrhovateľky, ktorá ich bude zastupovať a spravovať ich majetok.

Odporca je p o v i n n ý prispievať na výživu maloletého C., nar. XX. X. XXXX, maloletého I., nar. XX. X. XXXX a maloletého K., nar. XX. X. XXXX na každého sumou 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepĺnoleté dieťa podľa osobitného zákona vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám navrhovateľky, počnúc dňom 31. 10. 2013.

Splatné výživné za obdobie od 31. 10. 2013 do 4. 11. 2014 v sume 763,41 € je odporca p o v i n n ý uhradiť v mesačných splátkach po 20,- € spolu s bežným výživným, pričom omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia.

Styk odporcu s maloletým C., nar. XX. X. XXXX, maloletým I., nar. XX. X. XXXX a maloletým K., nar. XX. X. XXXX sa p o n e ch á v a na dohodu rodičov.

Súd u r č u j e nad výchovou maloletého C., nar. XX. X. XXXX, maloletého I., nar. XX. X. XXXX a maloletého K., nar. XX. X. XXXX dohľad.

Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Podaným návrhom doručeným súdu dňa 26. 6. 2013 sa navrhovateľka domáhala rozvodu manželstva s odporcom. Maloleté deti žiadala na čas po rozvode zveriť do jej osobnej starostlivosti s tým, že ich bude zastupovať a spravovať ich majetok. Ďalej navrhla, aby odporca bol povinný prispievať na výživu maloletého C. sumou 100,- € mesačne, maloletého I. sumou 100,- € a maloletého K. sumou 80,- € mesačne, a aby súd zakázal odporcovi styk s maloletými deťmi C., I. S. K..

Okresný súd Čadca, č. k. 7P/13/2013-81 zo dňa 26. 9. 2013 manželstvo účastníkov konania rozviedol. Maloleté deti na čas po rozvode zveril do osobnej starostlivosti navrhovateľky, ktorá ich bude zastupovať a spravovať ich majetok. Odporcovi uložil povinnosť prispievať na výživu maloletého C. sumou 100,- €

mesačne, maloletého I. sumou 100,- € mesačne a maloletého K. sumou 80,- € mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky maloletých detí. Súd zároveň upravil styk odporcu sa maloletým K. tak, že odporca je oprávnený stykať sa s maloletým K. každú stredu a nedeľu v kalendárnom týždni v čase od 9.00 hod. do 17.00 hod. a zároveň odporcovi zakázal styk s maloletým C. a maloletým I..

Krajský súd v Žiline uznesením sp. zn. 6Cop/27/2014 zo dňa 16. 4. 2014 na základe odvolania odporcu rozsudok Okresného súdu Čadca, č. k. 7P/13/2013-81, zo dňa 26. 9. 2013 vo výrokoch o zverení maloletých detí do osobnej starostlivosti matky, o určenie výživného otca t. j. odporcu na maloleté deti, ako aj vo výrokoch o úprave styku otca t. j. odporcu s maloletým K. a zákaze styku otca s maloletými deťmi C. S. I. a vo výroku o trovách konania zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Vo zvyšnej časti (t. j. vo výroku, ktorým súd manželstvo účastníkov rozviedol) zostal rozsudok OS Čadca č. k. 7P/13/2013-81 zo dňa 26. 9. 2013 nedotknutý. V závere uznesenia odvolací súd uviedol, že v ďalšom konaní okresný súd dôsledne zistí pomery v domácnosti matky i otca, prípadne starých rodičov, u ktorých žije maloletý C., ako podklad pre zverenie maloletých detí do výchovy niektorého/niektorých z nich, pričom prihliadne aj na názor najmä starších dvoch maloletých detí. Po náležite zistenom skutkovom stave tiež zväží uloženie výchovných opatrení, upravených v § 37 Zákona o rodine, prípadne rozhodne o úprave/zákaze styku s maloletými deťmi. Za tým účelom nariadi aj znalecké dokazovanie a požiada opätovne kolízneho opatrovníka o dôsledné prešetrenie pomerov v domácnosti matky, otca i starých rodičov maloletých detí a tiež doplní výsluchy obidvoch účastníkov, starých rodičov a kolízneho opatrovníka.

Rozsudok OS vo výroku o rozvode manželstva nadobudol právoplatnosť dňa 31. 10. 2013. Okresný súd následne v intenciách uznesenia Krajského súdu doplnil dokazovanie opätovným vypočutím navrhovateľky, výsluchom rodičov navrhovateľky S. T. a I.Á. T., opätovným prešetrením pomerov kolízny opatrovníkom v domácnosti navrhovateľky, vypočutím maloletých detí prostredníctvom kolízneho opatrovníka, vyjadrením základnej školy, správou Mesta Čadca, lustráciou v evidenciách ZVJS, dopytmi na sociálnu poisťovňu, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca a oboznámením sa s podstatným obsahom pripojeného spisu OS Čadca sp. zn. 16C/204/2013.

Trestným rozkazom OS v Čadci č. k. 3T/112/2013-51 zo dňa 4. 10. 2013 bol odporca uznaný vinným z prečinu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2, písmeno b) Tr. zák. na tom skutkovom základe, že dňa 27. 4. 2013 v čase okolo 4:00 hod. v spoločnom byte v meste Čadca na A.. Ľ. G. Č.. XXXX/XX, M. Č., po predchádzajúcom požití alkoholických nápojov vyhrážal sa smrťou svojej manželke - navrhovateľke tak, že potom ako sa zastala ich spoločného syna, jej odporca povedal, že ju zabije, a že keby ju zabil, že ju odnesie v taške a nik by o nej nevedel, ďalej jej povedal, že má zbraň, pričom uvedené vyhrážky vzbudili u navrhovateľky dôvodnú obavu o svoj život a zdravie, nakoľko manžel jej aj v minulosti fyzicky ublížil a ona mala strach, že manžel svoje vyhrážky zabitím splní. Pre uvedený skutok bol odporca podľa § 360 ods. 2 Tr. zák. odsúdený na trest odňatia slobody vo výmere 6 mesiacov, na výkon trestu odňatia slobody bol zaradený do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia. Trestný rozkaz nadobudol právoplatnosť dňa 3. 12. 2013.

Z lustrácie v evidenciách ZVJS súd zistil, že odporca nastúpil na výkon trestu odňatia slobody dňa 14. 4. 2014 a dňa 14. 10. 2014 bol z výkonu trestu odňatia slobody prepustený. Súd vo veci nariadil termín pojednávania na deň 4. 11. 2014, kedy odporca už nebol vo výkone trestu odňatia slobody. Odporca sa pojednávania nezúčastnil, hoci mal predvolanie na pojednávanie riadne a včas vykázané, svoju neprítomnosť na pojednávaní neospravedlnil, preto súd pojednával a rozhodol v neprítomnosti odporcu, konštatujúc plnenie podmienok v zmysle § 101 ods. 2 O. s. p. na prejednanie veci a rozhodnutie v neprítomnosti odporcu.

Odporca bol opakovane v trestnom konaní OS Čadca uznaný vinným zo spáchania nasledujúcich trestných činov: 1/ trestný čin násillia proti skupine obyvateľov a proti jednotlivcovi podľa § 197a ods. 1 Tr. zák., 2/ trestného činu týrania blízkej a zverenej osoby podľa § 215 ods. 1, písm. a/, písm. e/, ods. 2, písm. d/ Tr. zák., 3/ trestného činu násillia proti skupine obyvateľov a proti jednotlivcovi podľa § 197a ods. 1, ods. 2 Tr. zák., 4/ - trestného činu násillia proti skupine obyvateľov a proti jednotlivcovi podľa § 197a ods. 1, ods. 2 Tr. zák., - trestného činu ublíženia na zdraví podľa § 221 ods. 1 Tr. zák., 5/ trestného činu ublíženia na zdraví podľa § 221 ods. 1 Tr. zák., 6/ trestného činu násillia proti skupine obyvateľov a proti jednotlivcovi podľa § 197 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. a za to mu bol uložený úhrnný trest odňatia slobody nepodmienečne v trvaní 3 roky, pre ktorého výkon bol zaradený do prvej nápravno-výchovnej skupiny

a zároveň bolo odporcovi uložené ochranné protialkoholické liečenie vo forme ambulantnej. Trestných činov uvedených pod bodmi 2/, 3/, 4/ a 6/ rozsudku sa dopustil voči navrhovateľke.

Rozsudkom OS Čadca č. k. 16C/204/2013-42 zo dňa 27. 9. 2013 bol odporca vylúčený z užívania bytu č. 47 na 5. poschodí, vchod č. 2481 bytového domu súp. č. 2481, postaveného na KNC parcele č. XXXX na A. L. G. XXXX/XX E. Č., vrátane spoluvlastníckeho podielu 3803/178841 na spoločných častiach a spoločných zariadeniach bytového domu, zapísaného v katastri nehnuteľnosti Správou katastra Čadca, pre kat. ú. Č., v LV č. XXXX, bezpodielovom spoluvlastníctve manželov účastníkov. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 10. 12. 2013.

Navrhovateľka uviedla, že odporca býval s nimi v spoločnej domácnosti, dovtedy kým mu nebol doručený rozsudok súdu, ktorým bol vylúčený z užívania bytu. Keď mu súdne rozhodnutie prišlo, odišiel bývať k svojim rodičom do M. a do bytu viac neprišiel. S maloletým K. sa stretával tak, že ho čakával pred škôlkou v čase, kedy navrhovateľka vodievala K. zo škôlky domov, priniesol mu nejakú sladkosť, stretnutia boli vždy za prítomnosti navrhovateľky. Odkedy odporca nastúpil na výkon trestu odňatia slobody, nie je s ním navrhovateľka v kontakte. Odporca ju nekontaktoval ani potom, ako bol prepustený z výkonu trestu odňatia slobody, rovnako nekontaktoval ani deti. Maloletý K. navštevuje od septembra 1. ročník ZŠ. Škola ho baví, navrhovateľka sa s ním učí. Maloletý I. opakuje 6. ročník ZŠ, nakoľko neurobil reparát z matematiky a slovenčiny. Učí sa s ním, pripravuje sa s ním na vyučovanie. Taktiež na reparát sa pripravovali vyše mesiaca cez letné prázdniny každý deň, preto nevie, v čom je problém a čím to je, že I. reparát neurobil. Tiež nevie, prečo má stále v škole problém, prečo na neho útočia, ju niekedy poslúchne, niekedy nie, teraz jej už nenadáva ani nie je ku nej agresívny. Obe deti sa stravujú v školskej jedálni. Maloletý C. navštevuje 1. ročník D. M. Š. K. E. T. L. T., do školy cestuje autobusom. Z výsluchu navrhovateľky ďalej vyplynulo, že maloletý C. od svojich dvoch rokov býval u jej rodičov, nakoľko odporca bol voči nemu agresívny a tvrdil, že nie je jeho otcom. Maloletý C. zostal bývať u rodičov navrhovateľky aj potom, ako odporca opustil spoločnú domácnosť a následne nastúpil na výkon trestu odňatia slobody a to z toho dôvodu, že maloletý C. je tam zvyknutý, jej rodičia ho vychovávajú od malička. Neskôr (na poslednom pojednávaní) navrhovateľka uviedla, že došlo k zmene, nakoľko maloletý C. býva u nej a u starých rodičov prespáva len vtedy, keď má nultú hodinu, čo je 2x do týždňa. Je nezamestnaná, evidovaná na úrade práce. Zamestnanie si hľadá, avšak neúspešne. Finančne jej pomáhajú jej rodičia, ktorí jej platia byt a zabezpečujú všetko potrebné pre deti. Jej jediným príjmom sú prídavky na tri maloleté deti.

Súd opätovne prešetroval pomery v rodine. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca, zo dňa 12. 9. 2014 vyplýva, že i napriek upozorneniu matky zo strany úradu sa maloletý Mário naďalej zdržiava u svojich starých rodičov. Údajne chodí občas na návštevu k matke. Matka bola opätovne upozornená, že za výchovu maloletých detí sú zodpovední rodičia, v danom prípade ona. Maloletý I. navštevuje 6. ročník ZŠ, ročník opakuje z dôvodu, že nespravil reparát. Úrad má zistené, že maloletý I. sa na reparát počas prázdnin nepripravoval. Zo správy školy vyplýva, že maloletý okrem slabého prospechu, ktorý v škole dosahuje, má i východné problémy. V škole je počas vyučovania ospalý, apatický, nesústredený, behá svojvoľne po triede, čo vyučujúci pripisujú málo podnetnému rodinnému prostrediu. Podľa vyučujúcich je komunikácia s matkou slabá. Matka údajne nezvláda komunikáciu s vyučujúcimi, vykonanými pohovormi s matkou nedošlo k žiadnym zmenám. Maloletý K. začal navštevovať 1. ročník ZŠ, v čase prieskumu bol v domácnosti poriadok na primeranej úrovni. Matke bolo opakovane podané komplexné poradenstvo vo veci starostlivosti a výchovy maloletých detí. Bolo zistené, že matka nezvláda výchovu maloletého I. a maloletého C., matka sa správa ambivalentne, na jednej strane o problémoch a správaní sa maloletých detí vie, na druhej strane ich správanie ospravedlňuje a bagatelizuje. Z uvedených dôvodov bola matka informovaná o tom, že úrad bude navrhovať výchovné opatrenie - nariadenie dohľadu nad výchovou maloletých detí. Čo sa týka styku maloletého I. a maloletého C., úrad zistil, že maloletý nemajú záujem stretávať sa s otcom. Maloletý K. podľa udania matky a podľa jeho vyjadrenia má záujem o styk s otcom, otca sa nebojí, jemu otec nikdy nič zlé nespravil. Matka taktiež uviedla, že otec má maloletého Denisa veľmi rád „je to jeho miláčik“, preto uvádza, že ona je za to, aby sa s otcom stretával.

Zo správy mesta Čadca, zo dňa 8. 10. 2014 vyplýva, že na základe zistených informácií sa maloletý C. väčšinou zdržiava u starých rodičov a taktiež pomáhajú pri starostlivosti o ďalších dvoch vnukov. Dcéru - navrhovateľku finančne podporujú a pomáhajú jej pri výchove detí. Manžel dcéru fyzicky napádal z toho dôvodu sa často zdržiavala u rodičov.

Z vyjadrenia školy zo dňa 12. 9. 2014 vyplýva, že maloletý I. navštevuje 6. ročník ZŠ. Všetky vyučovacie hodiny má ospravedlnené. Hygiena je na slabšej úrovni, ošatenie málo strieda. Domáca príprava je nedostatočná, nepripravuje sa, pomôcky si nenosí, domáce úlohy nepíše, aktivita je na vyučovaní žiadna, vyrušuje. Matka navštevovala školu len na predvolanie, otec navštevoval občas školu pod vplyvom alkoholu. Komunikácia a spolupráca je veľmi slabá, ťažká. Počas vyučovania je ospalivý, apatický, má nezáujem o vyučovanie, je nesústredený, behá svojvoľne po triede, odmieta pracovať, nerešpektuje vyučujúcich. Na základe málopodnetného rodinného prostredia sa dieťa realizovalo na svojich spolužiakoch (zhadzoval im veci, hádzal do smetného koša, vulgárne sa vyjadroval, sácal spolužiakov). Aktivita na vyučovaní je nulová - žiadna. Žiak opakuje 6. ročník (matematika, slovenský jazyk), nakoľko neurobil reparát, cez prázdniny sa nepripravoval. Rovnako z vyjadrenia školy zo dňa 14. 6. 2013 vyplýva, že maloletý I. sa na vyučovanie pripravuje nedostatočne. Domáce úlohy a pomôcky si veľmi často zabúda a nenosí. Príprava je povrchná, nedôsledná. Na hodinách sa zabáva, nedáva pozor, je nesústredený, pôsobí unavene, veľmi často má zdravotné problémy. Dochádzka je nepravidelná, má veľké množstvo vymeškaných hodín - zdravotné problémy - 6 vyučovacích hodín neospravedlnených. Prospech je nedostatočný zo slovenského jazyka a matematiky. Správanie má drzé, nerešpektuje pokyny dospelých. Má nekontrolovateľné správanie k spolužiakom a vyučujúcim. Záujem zákonného zástupcu o prospech a správanie žiaka je len na predvolanie triedneho učiteľa.

Z odpovede na lustráciu v Sociálnej poisťovni zo dňa 3. 11. 2014 vyplýva, že odporca bol zamestnaný v Ú. L. E. P. M. D. S. Ú. L. E. E. E. W. od 16. 7. 2014 do 9. 9. 2014 a od 24. 9. 2014 s tým, že vymeriavací základ bol v mesiacoch 7/2014 - 70,81 €, 8/2014 - 114,48 €, 9/2014 - 30,84 € + 24,68 €.

Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca zo dňa 27. 8. 2014 vyplýva, že navrhovateľka nepoberá pomoc v hmotnej núdzi, z dôvodu, že o poskytovanie pomoci v hmotnej núdzi nepožiadala.

Z výsluchu svedkyne S. T., starej matky maloletých detí (matky navrhovateľky) vyplynulo, že maloletý C. býval u nich asi od jeho 2 rokov, nakoľko sa bál svojho otca. Potom sa to zmenilo a asi od začiatku školského roka sa zdržiava prevažne u navrhovateľky. Niekedy u nich prespí a to vtedy, keď má v škole nultú hodinu a vyučovanie sa mu začína skôr. Navrhovateľka k nim chodíva každý deň, ráno s maloletými deťmi, predtým ako im začne škola, pretože školské tašky si nechávajú deti u nich, nakoľko bývajú blízko školy, a taktiež chodíva k nim, keď deti prichádzajú zo školy, urobí s nimi domáce úlohy, alebo idú domov. Opakovane uviedla, že maloletý C. už u nich nebýva, väčšinou sa zdržiava u matky a u nich je len príležitostne. Nevedela uviesť, ako sa učí, pretože mu žiacku knižku nepozerala. Navrhovateľka jej však povedala, že sa učí dobre a že bola aj na rodičovskom združení.

Z výsluchu svedka I. T., starého otca maloletých detí (otca navrhovateľky) vyplynulo, že odporca stále napádal navrhovateľku, raz chcel maloletého C. utopiť vo vode v potoku, keď bol ešte v kočíku. Potom si vzali maloletého C. oni s tým, že bude u nich nejakú dobu bývať a potom u nich aj zostal. Už asi dva mesiace býva však maloletý C. u navrhovateľky, prespí u nich len vtedy, keď má v škole nultú hodinu. Keď ide do školy neskôr, prespí u navrhovateľky. Zo školy chodíva k nim, urobí si úlohy a potom ide k navrhovateľke. Cez víkendy, najmä cez leto chodievajú všetci spolu na chatu, teda aj s navrhovateľkou a jej deťmi.

Kolízna opatrovníčka navrhla, aby boli maloleté deti zverené do osobnej starostlivosti matky a aby odporca bol zaviazaný platiť minimálne zákonné výživné, z dôvodu, aby mu bol ponechaný určitý časový priestor, aby si svoju finančnú situáciu vyriešil, keďže v októbri bol prepustený z výkonu trestu odňatia slobody. Uviedla, že navrhovateľke poskytla poradenstvo a nasmerovala ju k tomu, aby maloletý C. sa u starých rodičov zdržiaval len príležitostne, to znamená, cez týždeň, keď má mať na druhý deň v škole nultú hodinu, kedy musí ráno skoršie vstávať a od starých rodičov má lepšie cestovanie do školy a inak, aby sa maloletý C. zdržiaval u navrhovateľky s prihliadnutím aj na to, aby boli utužované súrodenecké vzťahy medzi maloletými deťmi. Zároveň navrhla, aby styk odporcu s maloletými deťmi bol ponechaný na dohodu rodičov a aby súd nariadil nad výchovou maloletých detí dohľad, aby matka bola určitým spôsobom kontrolovaná a monitorovaná, nakoľko jej prístup je ambivalentný. Matka si neuplatnila nárok na dávku v hmotnej núdzi, taktiež nepodala na otca trestné stíhanie, že si neplní vyživovaciu povinnosť, resp. že si ju plní v nedostatočnej miere, a teda si neplní svoje povinnosti.

Právna zástupkyňa navrhovateľky navrhla, aby boli maloleté deti na čas po rozvode zverené do osobnej starostlivosti navrhovateľky. Súhlasila s návrhom kolíznej opatrovníčky, aby bol odporca zaviazaný platiť minimálne zákonné výživné a zároveň navrhla, aby styk odporcu s maloletými deťmi bol ponechaný na dohodu rodičov. Voči navrhovanému výchovnému opatreniu ohľadom nariadenia dohľadu nad výchovou maloletých detí nemala žiadne námietky.

Podľa § 24 ods. 1, 3 Zákona o rodine,

(1) V rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

(3) Rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností možno nahradiť dohodou rodičov. Dohoda musí byť schválená súdom, inak je nevykonateľná.

Podľa § 25 ods. 1, 2, 3 Zákona o rodine

(1) Rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo, dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode.

(2) Ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa ods.1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode, to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

(3) Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd obmedzí styk maloletého dieťaťa s rodičom alebo ho zakáže.

Podľa § 62 Zákona o rodine

(1) Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

(2) Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

(3) Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

(4) Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

(5) Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 37 ods. 2, 5 a 6 zákona č. 36/2005 Z.z. zákona o rodine,

(2) Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o uložení týchto výchovných opatrení:

a) vhodným spôsobom napomenie maloleté dieťa, jeho rodičov a iné fyzické osoby, ktoré svojím správaním ohrozujú alebo narušujú jeho riadnu výchovu,

b) určí nad výchovou maloletého dieťaťa dohľad; dohľad vykonáva najmä za súčinnosti orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obce, školy, neštátnych subjektov a zariadenia, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené,

c) uloží maloletému dieťaťu obmedzenie v rozsahu potrebnom na predchádzanie a zabraňovanie škodlivým vplyvom, ktoré môžu ohroziť alebo narušiť jeho priaznivý vývoj; dodržiavanie uloženého obmedzenia sleduje najmä za súčinnosti obce,

d) uloží maloletému dieťaťu a jeho rodičom povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo odbornému poradenstvu v špecializovaných zariadeniach.

(5) Súd sleduje vykonávanie výchovných opatrení najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou a s príslušným zariadením, ak je v ňom maloleté dieťa umiestnené.

(6) Súd hodnotí účinnosť výchovného opatrenia po uplynutí obdobia, ktoré uviedol v rozhodnutí o jeho uložení. Výchovné opatrenie súd zruší, ak splnilo svoj účel. Súd môže rozhodnúť o uložení iného vhodného výchovného opatrenia, ak je to v záujme maloletého dieťaťa.

Podľa § 144 O. s. p., účastníci nemajú právo na náhradu trov konania o rozvod alebo neplatnosť manželstva alebo určenie, či tu manželstvo je alebo nie je. Súd však môže priznať i náhradu týchto trov alebo ich časti, ak to odôvodňujú okolnosti prípadu alebo pomery účastníkov.

Manželstvo účastníkov konania bolo právoplatne rozvedené dňa 31. 10. 2013. Súd podľa § 24 ods. 1 Zákona o rodine upravil výkon rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas po rozvode. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že odporca sa v decembri 2013 na základe rozsudku OS Čadca, ktorým bol vylúčený z užívania bytu (konanie vedené pod sp. zn. 16C/204/2013) odsťahoval zo spoločnej domácnosti k svojim rodičom. Odvtedy vykonáva osobnú starostlivosť o maloletého I. S. K. výlučne navrhovateľka. Maloletý C. býval od svojich dvoch rokov u rodičov navrhovateľky, nakoľko odporca tvrdil, že nie je jeho synom a bol voči nemu agresívny. Po odchode odporcu zo spoločnej domácnosti a podaní komplexného poradenstva kolíznym opatrovníkom navrhovateľke došlo k zmene v tom smere, že od septembra 2014 býva maloletý C. u navrhovateľky. U starých rodičov prespí len príležitostne, a to vtedy, pokiaľ ide do školy na nultú hodinu, kedy musí včas vstávať, nakoľko cestovanie do školy z bydliska jeho starých rodičov je pre neho výhodnejšie. Tieto skutočnosti potvrdili vo svojich výpovediach i rodičia navrhovateľky. Z vykonaného dokazovania ďalej vyplynulo, že vzťahy medzi navrhovateľkou a jej rodičmi sú veľmi dobré. Táto ich spoločne s maloletými deťmi každý deň navštevuje a títo jej pomáhajú aj po finančnej stránke. Vzhľadom k tomu, že osobnú starostlivosť o maloleté deti vykonáva výlučne navrhovateľka, odporca bol v trestnom konaní opakovane odsúdený za násilné trestné činy spáchané predovšetkým voči navrhovateľke, je násilníckej povahy, maloleté deti a ani navrhovateľku po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody nekontaktoval a nezaujímal sa o ne, zveril súd maloleté deti na čas po rozvode do osobnej starostlivosti navrhovateľky, ktorá ich bude zastupovať a spravovať ich majetok, aj s prihliadnutím na odporúčajúce stanovisko kolíznej opatrovníčky.

Súd zaviazal odporcu na platenie výživného na každé maloleté dieťa sumou 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa podľa osobitného zákona počnúc dňom právoplatnosti rozsudku o rozvode manželstva 31. 10. 2013, tak ako navrhla kolízna opatrovníčka i právna zástupkyňa navrhovateľky. Navrhovateľka je nezamestnaná, evidovaná na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca ako uchádzačka o zamestnanie, nakoľko má problém nájsť si prácu v mieste bydliska. Jej jediným príjmom sú prídavky na 3 deti vo výške 70,56 € mesačne. Po skončení konania si chce podať žiadosť o priznanie dávok v hmotnej núdzi, zatiaľ jej po finančnej stránke pomáhajú jej rodičia. Odporca bol od 9. 5. 2012 nezamestnaný, evidovaný na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca ako uchádzač o zamestnanie. Príležitostne si privyrábal brigádnickou činnosťou. Od 14. 4. 2014 do 14. 10. 2014 bol vo výkone trestu odňatia slobody, kde bol v mesiacoch júl, august a september 2014 pracovne zaradený a poberal pracovnú odmenu v nízkych sumách. Samotná skutočnosť, že odporca bol vo výkone trestu odňatia slobody síce nemôže byť na ťarchu maloletých detí pri určovaní výšky výživného, avšak vzhľadom k okolnostiam daného prípadu v súlade s návrhom kolíznej opatrovníčky i právnej zástupkyne navrhovateľky určil súd výživné v minimálnej zákonnej výške z dôvodu, aby bol odporcovi poskytnutý určitý časový priestor po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody, nájsť si zamestnanie a následne si plniť vyživovaciu povinnosť k maloletým deťom v primeranej výške. Pokiaľ dôjde k zmene pomerov na strane odporcu, a tento si nájde zamestnanie, alebo v prípade, že odporca si v primeranej dobe (niekoľko mesiacov) zamestnanie nenájde, resp. ak dôjde k zmene pomerov na strane navrhovateľky, alebo maloletých detí, má navrhovateľka právo podať návrh na zvýšenie výživného. Vzhľadom na uvedené skutočnosti, predovšetkým s prihliadnutím na to, že odporca bol pred niekoľkými dňami prepustený z výkonu trestu odňatia slobody, zaviazal súd odporcu platiť výživné na maloleté deti v minimálnej zákonnej výške, čo v súčasnosti predstavuje sumu 27,13 € na každé maloleté dieťa.

Súd zároveň vyčíslil nedoplatok na výživnom za obdobie od právoplatnosti rozsudku o rozvode manželstva dňa 31. 10. 2013 do dňa rozhodnutia súdu 4. 11. 2014. Navrhovateľka uviedla, že odporca od rozvodu manželstva až do nástupu na výkon trestu odňatia slobody a teda v mesiacoch november 2013 - marec 2014, celkovo za 5 mesiacov, uhradil každý mesiac 30,- € na všetky 3 deti. Potom, ako nastúpil na výkon trestu odňatia slobody, uhradil dňa 18. 8. 2014 sumu 18,60 €, dňa 22. 9. 2014 sumu

30,09 € a dňa 16. 10. 2014 sumu 14,58 €. Z uvedeného vyplýva, že odporca za uvedené obdobie uhradil na výživnom celkovo sumu 213,27 €. Odporcovi v zmysle rozhodnutia súdu vznikla povinnosť prispievať na výživu maloletých detí sumou 27,13 € na každé maloleté dieťa, t. j. celkovo sumou 81,39 € mesačne, pričom za uvedené obdobie (12 mesiacov) mal uhradiť na výživnom celkovo sumu 976,68 €. Vzniknutý nedoplatok na výživnom tak predstavuje sumu 763,41 € (suma ktorú mal uhradiť 976,68 € - suma ktorú uhradil 213,27 €), ktorú sumu súd odporcovi povolil splácať v primeraných splátkach po 20,- € mesačne spolu s bežným výživným pod následkom straty tejto výhody splátok v prípade omeškania zo zaplatením čo i len jednej splátky (§ 160 ods. 1 veta 2. O. s. p.).

Navrhovateľka netrvala na pôvodnom návrhu, aby súd zakázal styk odporcu s maloletým I. a maloletým C. a žiadala, aby súd ponechal styk odporcu s maloletými deťmi na dohodu rodičov. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že odporca nemá záujem stykať sa s maloletým I. a maloletým C., nemá k nim vytvorený bližší vzťah a nezaujíma sa o nich. Z vyjadrení navrhovateľky, odporcu i kolíznej opatrovníčky, ktorá vykonala pohovor s maloletým K. vyplýva, že odporca má s maloletým K. pekný vzťah a tento sa s otcom chce stretávať. Navrhovateľka uviedla, že v prípade, že odporca bude mať záujem stretávať sa s maloletým K., ona s tým bude súhlasiť a v styku im brániť nebude. Potom, ako sa odporca odsťahoval zo spoločnej domácnosti, neprejavil záujem o styk s maloletým I. a maloletým C., inicioval styk len s maloletým K., ktorého čakával pred škôlkou v čase, keď ho matka vodievala zo škôlky domov. Po tom, ako bol odporca prepustený z výkonu trestu odňatia slobody, maloleté deti nekontaktoval, ani ich nenavštívil. Vzhľadom na uvedené skutočnosti má súd zato, že nie je potrebné doplniť dokazovanie vykonaním znaleckého dokazovania, ktoré by viedlo k predĺženiu súdneho konania, a preto na základe návrhu navrhovateľky, ako aj hore uvedených skutočností, ponechal styk odporcu s maloletými deťmi na dohodu rodičov.

Zároveň súd uložil výchovné opatrenie - určil nad výchovou maloletých detí dohľad. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že hoci navrhovateľka vykonáva osobnú starostlivosť o maloleté deti, v ich výchove v určitých smeroch zlyháva. Maloletý C. býval niekoľko rokov u starých rodičov, kde zostal bývať naďalej aj potom, ako odporca odišiel zo spoločnej domácnosti. Až po opakovaných upozorneniach navrhovateľky zo strany úradu, že ako matka je zodpovedná za starostlivosť a výchovu svojich detí, začal maloletý C. bývať u nej a u starých rodičov sa zdržiava len príležitostne. Súd mal zároveň preukázané, že navrhovateľka má výchovné problémy s maloletým I., ktorý má problémy v správaní v škole, nerešpektuje vyučujúcich, správa sa agresívne k spolužiakom. Taktiež jeho vyučovacie výsledky sú veľmi slabé, domáca príprava na vyučovanie nedostatočná. Opakuje 6. ročník ZŠ, nakoľko neurobil reparát zo slovenského jazyka a matematiky. Z vyjadrenia školy vyplýva, že sa počas prázdniny nepripravoval, hoci matka na pojednávaní tvrdila, že sa s ním každý deň učila. Navrhovateľka školu navštevovala len na základe predvolania, komunikácia a spolupráca s ňou je však veľmi slabá a ťažká. Z uvedeného vyplýva, že matka nezvláda výchovu maloletého I., správa sa ambivalentne, pasívne a taktiež je potrebné dohliadať na to, či navrhovateľka naďalej bude vykonávať osobnú starostlivosť o maloletého C., preto súd určil nad výchovou maloletých detí dohľad.

O trovách konania rozhodol súd podľa § 144 O. s. p. a žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania, nakoľko ide o konanie o rozvod manželstva a priznanie náhrady trov konania neodôvodňujú okolnosti prípadu ani pomery účastníkov.

Po vyhlásení rozsudku sa navrhovateľka, právna zástupkyňa navrhovateľky a kolízna opatrovníčka vzdali práva podať odvolanie voči rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Žiline prostredníctvom Okresného súdu Čadca v dvoch vyhotoveniach.

Podľa § 205 ods. 1 O. s. p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O. s. p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 205 ods. 3 O. s. p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozsudkom splnená dobrovoľne, je možné navrhnúť výkon rozhodnutia.